

излизатъ. Това бѣше имъ всичко-то знаніе, това бѣше имъ и всичка-та работа, като нѣмаше кой живъ майчинъ и башинъ да ги свѣсти, кой да имъ прикаже и да ги посъвѣтува за по-добро нѣчто.

На тия злочестници, кон-то сами не бѣхъ криви за това, нъ тѣхни-ти общински главатаре, Богъ испрати Попъ Пръвана за священникъ, кому-то дойде отъ-ржкъ, та съ любовь-тѣ на свои-ты селяне и съ свої-тѣ неуморнѣ дѣятельность съ помощъ Божій направи отъ запустѣлый Врътопъ единъ малъкъ хубавъ градецъ, кой-то приличя днесъ като райска градина.

Тоя младъ чловѣкъ, сынъ на дѣда Живка отъ сѫщето село, по смртъ-тѣ башинѣ си, като гледаше въ какво състояніе ся намира отечество-то му, той намисли и рѣши ся да му помогне; нъ за това нуждна бѣше му наука, а за неж трѣбахъ пары. Заради това той продава нѣщо отъ башини-ты си нивя и лозія и отива по чуждинѣ за да ся учи и да види какъ живѣе и що прави свѣтъ-ть. Откакъ бѣ слѣдувалъ въ двѣ три училища по другы мѣста най-сѣтнѣ отива и въ Пловдивъ, гдѣ-то свръшва наукѣ-тѣ си, колко-то ся можаше по онова врѣмѧ (1854—1858 год.) въ тамошното училище,

Слѣдъ 5—6 годишно бавеніе по чуждинѣ Пръванъ ся завръща въ отечество-то си, гдѣ-то да отпочине отъ ученически-ты си трудове и въ това врѣмѧ да поразгледа отблизу състояніе-то на свои-ты съотечественници и да си по-промисли, що му е потрѣбно да прави и на що да ся рѣши за да може да имъ помогне по-лесно и по-добрѣ. Тукъ той виждаше че има двѣ главни работи: пръво, трѣбаше му да поддвигне тѣхно-то душевно състояніе, кое-то бѣше пропаднжало само отъ небрѣженіе-то и нехайство-то на священника и учителя; па тога да поправи и вънкашно-то имъ състояніе, да ги извлѣче отъ сиромашіѣ-тѣ и леностъ-тѣ, отъ нечистотѣ-тѣ и пропасть-тѣ. За това нѣщо той си мысли много: дали като священникъ бы извръшилъ по-лесно тия двѣ голѣмы работи, или като учителъ; нъ най-сѣтнѣ като знаеше, че на единъ свѣстенъ и добъръ священникъ дума-та е дваждъ по-силна прѣдъ народа, отколко-то оножъ на единъ учителъ, колко-то и да быль той добъръ и ученъ, рѣшава ся най-сѣтнѣ и пріима священнический чинъ единствено отъ лю-